

Ane Halsboe-Jørgensens tale ved Innovationsfondens prisuddeling

Taler

Ane Halsboe-Jørgensen
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

7. februar 2020

Sted

Pakhus 11, København

Det højeste tårn i byen

Kære alle sammen.

Hvor er det skønt, på en almindelig, grå eftermiddag, at træde ind midt i en fest! Normalt ville jeg sige, at det er lige tidligt nok at gå på weekend. Men omvendt, så er det jer vel undt. Fordi: Vi fejrer to ting i dag.

Vi fejrer, at Innovationsfonden gør et flot arbejde med at give dansk forskning vinger. Og så fejrer vi, selvfølgelig, jer forskere og innovatører!

Det er jo to gode grunde til at gøre en undtagelse – og holde en fest midt på eftermiddagen. Det har også den fordel, at man kan nå at hente børn på vej hjem. Nu er det godt nok farmor, der henter mine i dag. Men for andre er det sikkert belejligt.

En historie om innovation

Jeg vil gerne fortælle en ganske kort historie om innovation. Den strækker sig over 125 år. Men jeg kan godt gøre det kort – til jer, der skal nå at hente børn.

I 1894. Der bliver det her hus bygget som elværk. Det er rigtigt nok, at det senere bliver brugt som pakhus. Men oprindeligt er det her ”Frihavnens Elektriske Centralstation”. Og huset betyder, at Frihavnen kan dække 100 procent af sit energibehov med strøm. Og så vidt vides. Så er der ikke andre frihavne i verden, der kan prale af dét på det her tidspunkt. Så det er ret innovativt.

Hvis vi spoler lidt frem, fra 1894 til 1980'erne – jeg sagde jo, at jeg ville gøre det kort – så er tiderne skiftet. Elværket her er lukket for længst, og havnen får sin energi fra de store elværker. Og der er noget skelsættende under opsejling: Vi er begyndt at opføre vindmøller. Og det er ikke det eneste, vi gør. Vi eksporterer dem også!

Men forskerne klør sig i nakken: Her i 80'erne er en vindmøllevinge cirka 7 meter lang. Og forskerne vil gerne gøre den længere. Fordi: En vinge, der er dobbelt så lang kan skabe fire gange så meget strøm. Så det vil kunne gøre en kæmpe forskel.

Det store problem er bare, at en vinge, der er dobbelt så lang, vejer otte gange så meget. Og det her er et rigtig godt eksempel på, hvad innovation går ud på: Du har en genial idé. En idé, der kan gøre en kæmpe forskel. En ide, der, i og for sig, er simpel nok. Men den kræver bare excellent forskning at hive i land.

Hvor lang verdens længste vindmøllevinge er i dag – det kan I sidde og tænke lidt over. For nu skal det handle om jer!

Simple ideer, der kræver excellent forskning

Kære prismodtagere. Når I bliver kaldt på scenen i dag. Én for én. Gruppe for gruppe. Så er det for at modtage en velfortjent hyldest. Så er det fordi, I har fået ideer, der netop er simple. Så er det fordi, I har fået skarpe ideer til, hvordan vi løfter samfundet:

At blive klogere på vores kystnære områder. Ved at se det hele fra oven, med satellitter.

At bruge kodning til at skære ned i produktporteføljen.

At sætte en robot til at dosere ilten hos KOL-patienter.

At gøre livet nemmere for diabetespatienten med en algoritme. Eller en pille!

Men selvfølgelig. Og det er så det næste, jeg vil sige: Så har I ikke kun fået ideen. I har også ført den ud i livet. Gennem excellent forskning. Det er der, det bliver

svært. Og det er derfor, I modtager priserne i dag. Fordi I viser, hvordan et velsmurt innovationsapparat skal se ud.

I skaber værdi for samfundet

Og faktisk. Så vil jeg gå langt som til at sige, at det her handler om, hvorfor vi forsker. Vi forsker for at rykke samfundet i den rigtige retning. For at påvirke, hvordan vi indretter os. For at løfte livet for mennesker. Jeg er meget optaget af, at vi husker på den værdi. Vi skal sige det til os selv hver eneste dag, vi står i laboratorierne, sidder med ansøgningerne eller stempler ind på ministerkontoret.

Og vi skal huske omverdenen på, at vi skaber denne værdi. At vi er pengene værd. Synliggøre, at forskningen ændrer livet for mennesker. Det her er ikke – kun – en kamp om citationer. Som prismodtagerne i dag viser, så er det en kamp, der foregår helt ude hos patienten med type 2-diabetes. Helt ude på vestkysten. Der er nok ikke så mange danskere, der forstår selve forskningen. Men værdien af forskningen, den forstår man.

Vi skal styrke samarbejdet mellem forskere og erhvervsliv

Jeg går og taler med erhvervsministeren om, hvordan vi binder forskningsverdenen og virksomhederne tættere sammen. Vores danske innovationssystem fik et grundigt eftersyn for nylig af et internationalt ekspertpanel. Og de roser os. De siger, at det går godt med dansk innovation. At vi har et ”verdensklasse” forskningssystem og et dynamisk erhvervsliv.

Men de er også ærlige nok og siger: Et eller andet sted mellem de to ting er der for meget, vi taber på gulvet. Der er et potentiale, vi ikke får forløst. Vi har brug for at sætte en samlet strategisk retning for hele systemet. For vi kan sagtens blive bedre til at omsætte ny viden til konkrete resultater. Ja, det er svært. Forskeren vil forske, og virksomheden vil vækste. Men! Som Innovationsfonden viser. Og som dagens prismodtagere viser. Så kan det altså godt lade sig gøre:

Her er Rockwool med 80.000 varenumre. Og her er en civilingeniør, der kan kode sig til, at halvdelen af dem faktisk kan fjernes. Her er det danske sundhedsvæsen, der har mange analoge opgaver. Og her er en gruppe mennesker, der ved noget om IT, for at sige det beskedent.

Det samspil er vigtigt. Og det bliver især vigtigt, når vi taler om samfundets helt store udfordringer. For eksempel den grønne omstilling. Her skal vi formå at tænke på tværs af forskning og erhvervsliv. At skubbe vores sublime viden, der bliver forsket i, tættere på de dedikerede og innovative kræfter.

Det højeste tårn i byen

Fordi: Når det her system virkelig fungerer. Så når man nogle landvindinger. Landvindinger, der overgår, hvad man troede var muligt.

For 12 år siden støttede Højteknologifonden et vindmøllevingeprojekt. Det resulterede i en helt ny vingeopskrift: en ny, større vinge, der var let nok til, at tårnet kunne bære den, og stiv nok til ikke at knække. Den blev til efter et langt, sejt træk, hvor forskerne lykkedes med at skabe den helt rigtige blanding af kulfiber og glasfiber. Og det har ført til, at noget hidtil uset rullede ud fra fabrikken sidste år.

Verdens længste vindmøllevinge. Den er 107 meter lang. Til sammenligning har vi tårnet på Christiansborg. Det er det højeste tårn i København. Hvis du stiller den her vinge op ad tårnet på Christiansborg. Så vil den rage 1 meter højere op i luften. Derfor kan man kun spekulere på, hvor lange vingerne bliver i fremtiden. Men allerede her hænger jeg i bremsen. Det er slet ikke innovativt nok.

For hvem siger, at fremtidens vindmølle er noget med et tårn og nogle vinger? Hvem siger, at det ikke bliver en drage, man kan sætte op hvor som helst? Det er i hvert fald noget af det, I støtter.

I er rollemodeller

Så kære Innovationsfond. I giver ideerne vinger. Så de kommer ud og gør gavn hos os alle sammen.

Og kære prismodtagere. I er rollemodeller: I inspirerer yngre generationer af forskere til at være hamrende ambitiøse. I finder svar på Danmarks udfordringer. Og I samarbejder med omverdenen. I skal vide, at det har en kæmpe betydning.

Så stort tillykke med priserne. Og til jer alle sammen: Fortsæt det gode arbejde.

Tak for ordet.

Kilde

www.ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Prisuddelingstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/ane-halsboe-joergensens-tale-ved-innovationsfondens-prisuddeling>